Gemeente Amsterdam

Uitvraag coalitieonderhandelingen 2026
Format vraag inclusief instructie en routing

Op 18 maart 2026 waren de gemeenteraadsverkiezingen, hierdoor hebben we een nieuwe gemeenteraad. Op dit moment zijn de coalitieonderhandelingen bezig voor een nieuw coalitieakkoord en nieuw bestuur van de stad. Om deze onderhandelingen goed te kunnen voeren, hebben de onderhandelaars informatie vanuit de organisatie nodig. Dit document is om vragen van de coalitieonderhandelaars te beantwoorden. Bijgevoegd is de routing van de vragen en antwoorden.

Heb je vragen? Neem dan contact op met de cluster coördinator

Aanleveren binnen 1 werkdag na ontvangst, na akkoord clusterdirecteur

Ga ervan uit dat deze informatie mogelijk openbaar gemaakt kan worden. Hanteer daarom het volgende:

- Wees je ervan bewust dat de informatie openbaar wordt gemaakt.
- Schrijf het met een bril dat dit door derden kan worden gelezen. Maak geen lange zinnen en gebruik zo min mogelijk jargon.
- Houd het feitelijk/objectief, geef geen (persoonlijke) meningen.
- Indien advies gegeven wordt. Maak dan onderscheid tussen feiten en adviezen.
- Gebruik zo min mogelijk persoonsgegevens, en zo min mogelijk namen van bedrijven en instanties/ organisaties.
- Deel geen persoonsgegevens of geheime informatie (bedrijfsgevoelige informatie (van derden en van ons) of wanneer het onze (financiële) positie kan schaden), tenzij echt noodzakelijk. Markeer deze informatie dan in het rood. Bij twijfel, geef het aan in oranje.

Gemeente Amsterdam

Vraag nummer 5.4 Oostbrug en Westbrug

Graag ontvangen we een stand van zaken met betrekking de ontwikkelingen Oostbrug en Westbrug, inclusief onderbouwing van de uitkomsten van de laatste ramingen

Antwoord (max. 1 A4)

De Oostbrug en Westbrug zijn maatregelen uit het Inrichtingsplan Rijkswateren Amsterdam dat is vastgesteld op basis van het Advies Genereus Verbonden uit 2020 dat is opgesteld onder leiding van Alexande de Hooghe. Beide maatregelen zijn opgenomen in de Nota van Uitgangspunten Sprong over het IJ. Er is gestart met de Oostbrug omdat voor de Westbrug eerst de PTA verplaatst dient te worden naar het Westelijk Havengebied.
De (indicatieve) investeringsbedragen zijn opgenomen in de lijst "*BIJLAGE 1: Tabel grote projecten behorende bij vraag onderhandelaars 3 April*", die u op 10 april heeft ontvangen.

Oostbrug
De Oostbrug is volop in onderzoek. Er worden vele onderzoeken gedaan, onder andere naar de benodigde functionaliteit, gebruikswaarde en technische haalbaarheid van de Oostbrug en naar de kosten en planning. Bij het ontwikkelen van het referentie-ontwerp voor de Oostbrug spelen meerdere complexiteiten. Zo blijkt de bodemgesteldheid door de aanwezigheid van de oergeul te leiden tot de noodzaak van zware funderingsoplossingen en kostbare aanvaarbeschermingsconstructies. Er ligt inmiddels een concept-referentieontwerp dat haalbaar lijkt, maar naar verwachting nog wel kan worden geoptimaliseerd. Het streven is om in oktober het zogenaamde concept-Definitiebesluit te laten vaststellen door het College. In 2027 wordt het Definitiebesluit Oostbrug voor besluitvorming voorgelegd aan de Gemeenteraad. In dit besluit worden de belangrijkste scope keuzes en uitgangspunten vastgelegd en wordt een bijbehorende raming gepresenteerd. Belangrijke onderwerpen waar nog overeenstemming over moet worden bereikt met RWS/IenW/PoA en/of waarover het college nog dient te besluiten zijn:

- Hoeveel ligplaatsen voor binnenvaartschepen rondom de Oostbrug worden gerealiseerd. Dit ligt erg gevoelig in de omgeving, terwijl het voor het Rijk het belangrijkste "zoet" is.
- Het bedienconcept van de brug: hoe vaak en hoe lang gaat de brug open en wat betekent dit voor het overstekende fiets- en voetgangersverkeer.
- Het ambitieniveau voor de architectonische uitstraling en ruimtelijke inpassing van de brug

<u>Raming & dekking</u>
De nu gepresenteerde bandbreedte van € 650 – 850 miljoen (P85[1]) voor de kosten betreft een tussenstand die gebaseerd is op vergevorderde conceptversies van het *programma van eisen* het *referentieontwerp* (ontwerp bedoeld om maakbaarheid aan te tonen) en bijbehorende kostenraming. De onderkant van de bandbreedte hoort bij

[1] P85 betekent dat in de raming het bedrag is gekozen waarbij de kans op onderschrijding 85% is, en de kans op overschrijding dus 15%. De kans dat het budget volstaat is statistisch gezien dus 85%. Het verschil tussen P85 en P50 is doorgaans 20-30%.

een basisniveau, ook wel een “verzorgde stadsbrug” genoemd en kenmerkt zich door het gebruik van veelal basiselementen, basisafwerking en basis duurzaamheidsmaatregelen. De bovenkant van de bandbreedte vertegenwoordigt een meer iconisch en unieke brug met een hoger ambitieniveau op het gebied van ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid wat zich vertaalt naar een hogere mate van integraliteit in het ontwerp, uniek ontworpen elementen een hoogwaardig afwerkingsniveau en meer duurzaamheidsmaatregelen.
Op grond van de vorige raming (van 336 mln) heeft de VRA een bijdrage van 50% toegezegd. In de tabel gaan we ervan uit dat de VRA ook aan het laagste bedrag uit de bandbreedte 50% bijdraagt, maar dit moet nog besproken worden en passen in het VRA-beleid. Daarnaast wordt ingezet op een beperkte rijksbijdrage (25 mln voor ligplaatsen).
De beschikbare gemeentelijke dekking op prijspeil 2026 is € 209 mln (196 + 13 voor indexering). Bij een investering van € 650 mln bedraagt het gemeentelijke tekort dan € 103 mln (312 -/- 209). Bij een investering van € 850 mln bedraagt het gemeentelijk tekort maximaal € 303 mln, ervan uitgaande dat de VRA niet bijdraagt aan het verschil tussen de twee bedragen uit de bandbreedte.

Westbrug
De Westbrug is nog geen lopend project. Er zijn geen actuele ontwerpen en ramingen. Het gepresenteerde investeringsbedrag betref**t** een brug met OV, en is gebaseerd op slechts een schetsontwerp van enkele jaren geleden toen onder leiding van 5.1, 2, e 5.1, 2, e het advies Genereus Verbonden is opgesteld. Als we de raming van toen aanpassen n.a.v. de recente inzichten in kostenontwikkelingen bij de Oostbrug (o.a. aanvaarbescherming, fundering), dan komen we uit op een bedrag van € 1,1 miljard (P85). Vanwege de grote onzekerheid in deze fase houden we marge aan tot € 1,4 miljard.

Een brug zonder OV is uiteraard goedkoper, en wordt op dit moment op € 700 miljoen geschat (P85, maar zonder extra onzekerheidsmarge). Maar het beeld is dat juist op de Westbrug een OV verbinding nodig is tussen Havenstad Noord en Zuid.

Op grond van het regionale- en het rijksbelang (m.n. ontsluiting woningbouw) gaan we vooralsnog uit van een mogelijke bijdrage derden van 1/3. Hierover heeft nog geen overleg plaatsgevonden.
Er is nog geen budget beschikbaar.

Een Westbrug leidt tot lagere toekomstige investeringen in Veren. Een recent onderzoek (Decisio, september 2025) stelt: “Hoewel de brug op korte termijn duurder is, toont de NCW-berekening aan dat de brug op lange termijn goedkoper uitvalt dan de structurele meerkosten van het verensysteem.” In het onderzoek is wel nog uitgegaan van oude, lagere investeringsbedragen van de brug. En ook de noodzakelijke verplaatsing van de PTA is niet meegenomen[2]. Feit is wel dat een de investering van een Westbrug in de toekomst voor een groot deel wordt

[2] Recent onderzoek (Berenschot / Sweco dec. 2025) toont aan dat de kosten van verplaatsing ca. € 85 mln bedragen. Hier staat nader te bepalen opbrengsten tegenover. Als Amsterdam stopt met Zeecruise, dan kan beëindiging volgens de bijbehorende Raadsinformatiebrief naar verwachting budgetneutraal plaatsvinden.

'terugverdiend', omdat noodzakelijke kosten van de Veren (uitbreidingsinvesteringen en exploitatie) uitblijven of vervallen.

Advies over Oostbrug en Westbrug
De Oostbrug kent een aanzienlijke budgetspanning. De afgelopen periode is er vanuit diverse hoeken een pleidooi gehouden voor het voorrang geven aan de Westbrug. Mocht het de wens zijn om in het Coalitieakkoord iets op te nemen over de Oost- en/of Westbrug dan kunnen wij ons ambtelijk voorstellen dat een onderzoek wordt aangekondigd naar de volgorde van realiseren van beide investeringen en dat hierover in de komende bestuursperiode wordt besloten.

Financiële en personele gevolgen

Verbinding	2021 pp nu	2026 - verzorgde stadsbrug	2026 - hoogwaardige stadsbrug	stijging
Oostbrug	336 mln	650	850	93%
Westbrug met OV	589 mln	1.100	1.400	93%
Westbrug zonder OV	364 mln	700	900	93%

In de vergelijking moet worden meegewogen dat een Westbrug deels wordt 'terugverdiend' door lagere (toekomstige meer)kosten van het verensysteem. Anderzijds zijn de kosten van de (eventuele) verplaatsing van de PTA nog niet meegenomen in de bedragen van de Westbrug.

De tabel hieronder toont uitsluitende de voorbereidingskosten van beide projecten voor de komende vijf jaar.

- De kosten voor Oostbrug zijn relatief hard, en gedekt in de gemeentebegroting.
- Voor de Westbrug zijn, afgezien van een klein bedrag in programma Sprong, nog geen voorbereidingskosten opgenomen in de begroting. Er is nog geen dekking. Indien het nieuwe college besluit om per 2027 te starten met de voorbereiding, dan geeft de tabel een indicatie van de kosten.

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030	structureel
Oostbrug; voorbereidingskosten	3,0	3,5	3,5	4,0	4,0	nvt
Westbrug; voorbereidingskosten indicatief		0,5	1,5	2	3	nvt

Het projectteam Oostbrug bestaat op dit moment uit X fte.
Een op te richten projectteam Westbrug zou na een periode van opstart na enkele jaren op ongeveer hetzelfde niveau zitten.

Gemeente Amsterdam

Er is onvoldoende ambtelijke capaciteit bij zowel de gemeente als IenW/RWS om gelijktijdig beide bruggen voor te bereiden.
Openbaar maken stukken
Uitgangspunt is dat de antwoorden op alle vragen openbaar worden gemaakt na afloop van de onderhandelingen. Geef het hier aan als het antwoord (deels) niet openbaar kan worden gemaakt, en (heel kort) wat de overwegingen daarbij zijn.
Namen en contactgegevens
Opsteller: 5.1, 2, e en 5.1, 2, e Directie: V&OR Programmaonderdeel: Afgestemd met BA: 5.1, 2, e Afgestemd met DMC: 5.1, 2, e Indien nodig afgestemd met DJZ: [naam adviseur] Akkoord stedelijk directeur:

Gemeente Amsterdam

Afspraken en routing vragen en antwoorden voor de onderhandelingen 2026

Routing	
⇒ Vragen komen binnen bij [redacted] en worden door haar genummerd. Als je rechtstreeks benaderd wordt met een vraag vanuit de onderhandelende partijen, verwijs dan naar [redacted]	√
⇒ Via/namens [redacted] worden de vragen uitgezet bij de contactpersoon van de betreffende directie met de clustersecretaris/clustercoördinator in cc (zie bijlage voor de namen).	√
⇒ Er gaat een cc naar de secretaris/coördinator van de clusterstaf, omdat die de taak heeft te sturen op tijdige en complete beantwoording. Daarnaast krijgen betrokken bestuursadviseur en de programmacontroller van DMC en DJZ een cc.	√
⇒ Graag ontvangstbevestiging sturen (met toelichting als je niet gaat adviseren op de vraag (DJZ en DMC)).	√
⇒ Vragen worden in principe binnen 1 werkdag beantwoord, als dit niet lukt, graag ook reactie met reden en wanneer antwoord wel wordt verwacht.	√
⇒ Zorg voor afstemming met andere directies en stadsdelen als er sprake is van raakvlakken. Contactpersoon clusterstaf doet hierop ook een eigen en snelle check. De contactpersoon aan wie de mail gericht is, is *in de lead* voor (coördinatie van) de beantwoording.	√
⇒ Antwoorden afstemmen met Bestuursadvisering.	√
⇒ Antwoorden afstemmen met DMC.	√
⇒ Antwoorden afstemmen met DJZ (indien nodig, DJZ geeft dit per vraag aan)	
⇒ Een antwoord wordt opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de stedelijk directeur. Binnen het cluster wordt een afspraak gemaakt hoe het afstemmingsproces met de stedelijk directeur loopt.	√
⇒ Antwoord in format naar [redacted] en cc aan de adjunct-secretarissen, die zorgen voor verzending aan de onderhandelende partijen.	√
Overige aandachtspunten:	
Houd de doorlooptijd zo kort mogelijk en wees alert op tijdige vervanging bij vakantie/ziekte.	

Gemeente
Amsterdam

Let op: ook wethouders kunnen soms vragen stellen (ook) in het kader van de onderhandelingen. Check dit bij de wethouder. Deze antwoorden volgen dezelfde route naar de onderhandelaars.	